

Mariane Paviassen
Medlem af Inatsisartut for Inuit Ataqtigiit

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 174/2020

Kære Mariane Paviassen

Naalakkersuisut takker for de relevante spørgsmål, der er fremsat i henhold til § 37 stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut. Spørgsmålene er gengivet og besvaret i nedenstående.

03-11-2020
Sags nr. 2020 - 19225
Akt nr. 15151815

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanooq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Hvordan agter man at løse sundhedsvæsenets problemer?

Svar:

Naalakkersuisut har igangsat flere initiativer, der skal være med til at udvikle vores sundhedsvæsen. Her fremkommer to eksempler på initiativer, der skal være med til at imødekomme sundhedsvæsenets udfordringer.

I 2020 har Naalakkersuisut etableret Steno Diabetes Center Grønland, Visionen for indsatsen er at forbedre den almene sundhed og livskvalitet for alle mennesker i hele landet med diabetes og udvalgte livsstilsrelaterede sygdomme, samt at bidrage til en sammenhængende behandlingsindsats. Steno Diabetes Center Grønland er et stort udviklingsprojekt i Sundhedsvæsenet, der skal afhjælpe den negative udvikling i antallet af borgere med bl.a. diabetes og forhøjet blodtryk. Den telemedicinske indsat styrkes ligeledes i hele Sundhedsvæsenet som en del af initiativet. Dette udviklingsarbejde skal være med til at sikre en stor gruppe borgere det bedst mulige behandling. Samtidig styrkes sundhedsvæsenet muligheder for at udvikle borgernære sundhedstilbud.

Naalakkersuisut offentliggjorde i maj 2020 pilotundersøgelsen "Brugernes oplevelse af Det Grønlandske Sundhedsvæsen". Undersøgelsen viste, at der i befolkningen er taknemlighed for det lokale sundhedsvæsen, men at der også er behov for mere og bedre dialog og kommunikation mellem borgere og sundhedsvæsen for at sikre en høj grad af tillid og gensidig forståelse. Derfor har Naalakkersuisut besluttet, at der skal etableres brugerråd i sundhedsregionerne. Brugerrådene skal forbedre borgernes mulighed for at indgå i en dialog med sundhedsvæsenet om konkrete udfordringer, udviklingsmuligheder eller adgangen til sundhedsbetjeningen.

2. Hvilke planer har Naalakkersuisut for at overkomme de problemer jeg forneden skitserer?

Svar:

I begrundelsen for § 37 spørgsmålet fremhæves flere forskellige problemstillinger, der

blandt andet omhandler diagnostiske udredningsforløb, behandling af hudsygdomme og lægebemandingen. Naalakkersuisut vil derfor behandle de tre fremhævede emner i sin besvarelse af spørgsmål 2.

1. Diagnostiske udredningsforløb i Sundhedsvæsenet

Diagnostiske udredningsforløb i Sundhedsvæsenet er meget forskellige og afhænger altid af borgerens sygehistorie og symptombillede. Det kan derfor være nødvendigt at foretage forskellige undersøgelser, tage prøver og prøve flere behandlinger, inden det er muligt at stille en diagnose.

Ved henvendelse til Sundhedsvæsenet vil sundhedspersonalet vurdere patientens præsentation af symptomer, patientens baggrund og tidligere lidelser. På baggrund heraf vil sundhedspersonalet udspørge yderligere, foretage de relevante prøver og undersøgelser for at komme diagnosen nærmere.

På baggrund af resultaterne af eventuelle prøver, undersøgelser eller udvikling i patientens symptomer, eller effekt af eventuel behandling, vil det oftest være muligt at stille en diagnose.

I nogle tilfælde skal der ske yderligere undersøgelser og i nogle tilfælde medfører diagnosen, at patienten skal henvises videre til andre specialister for endnu flere undersøgelser, prøver eller behandlinger. I disse tilfælde kan der forekomme ventetid på at blive tilset af specialister, afhængig af hvor alvorligt lidelsen vurderes at være. Disse specialister kan både tilse patienterne lokalt, i Nuuk eller i Danmark.

Sundhedsvæsenet arbejder løbende med at forbedre kommunikationen med patienterne. Det afgørende, at den enkelte patient orienteres bedst muligt om egen sygdom og inddrages i behandlingsmulighederne. Dette er en forudsætning for, at den enkelte føler sig godt behandlet og tryk.

2. Behandling af hudsygdomme

Når en borger med hudlidelser henvender sig til Sundhedsvæsenet, bliver der i hvert enkelt tilfælde taget stilling til, om der er behov for en nærmere udredning ved en læge eller eventuelt ved en speciallæge i hudsygdomme. Hudsygdomme er meget forskellige, og det er ikke muligt at give et generelt svar på, hvordan alle hudlidelser behandles i Sundhedsvæsenet, da det afhænger af symptomer og omfanget af den enkelte lidelse samt udviklingen af lidelsen. Den enkelte patient kan derfor opleve at blive tilbudt forskellige former for behandling på forskellige tidspunkter, fordi det kan være svært at forudsige, hvilken behandling der virker bedst. Desuden findes der ikke en effektiv behandling for alle kroniske hudsygdomme.

Sundhedsvæsenet har samlet ansvaret for patienter med hudsygdomme hos en speciallæge i Nuuk. Sundhedsvæsenet samarbejder samtidig med Bispebjerg Hospital i Danmark omkring diagnosticering og behandling af patienter med alvorlige hudlidelser. Hvis den ansvarlige speciallæge vurderer det nødvendigt, vil patienten blive henvist til en speciallæge i hudsygdomme (dermatolog) fra Dermatologisk afdeling på Bispebjerg Hospital. Konsultationen foregår oftest via telemedicin. Behandlingen tilrettelægges efterfølgende i et samarbejde.

Telemedicin, herunder fremsendelse af billeder, kan med stor fordel bruges ved udredning og behandling af hudsygdomme. Dette gør det nemmere at tilbyde alle borgere, uanset bopæl, udredning og god behandling.

2. Lægebemanding

Se besvarelsen af spørgsmål 5.

3. Hvor hurtigt kan man handle på de problemer jeg forneden skitserer? For man kan ikke vente på kommissioner for at handle på de problemer der nu eksisterer.

Svar:

Der sker løbende udvikling og forbedringer i Sundhedsvæsenet. Nogle udfordringer kan løses hurtigt med ændrede retningslinjer eller arbejdsgange. De mere grundlæggende rammer i Sundhedsvæsenet kræver mere tid og et mere omfattende beslutningsgrundlag.

Sundhedskommissionen er et eksempel på et omfattende arbejde, der skal danne grundlag for tilpasninger og forbedringer af sundhedsvæsenets struktur som helhed, til rekruttering og fastholdelse af personale, samt til samarbejdet med Danmark og udlandet.

Oprettelsen af rekrutteringsenheden er et eksempel mindre omfattende projekt, der spiller en vigtig rolle i forhold til at afhjælpe rekrutterings- og fastholdelsesudfordringerne i Sundhedsvæsenet. Rekrutteringsenhed blev oprettet i 2018 og har været med til at udvikle og effektivisere tiltrækningsindsatsen overfor sundhedsfagligt personale. Rekrutteringsenheden har derudover været med til at øget og professionalisere eksponering af sundhedsvæsenet på de sociale medier såsom LinkedIn, Facebook, Instagram.

Se ydermere besvarelsen af spørgsmål 1 og 5.

4. Har man en handleplan i sundhedsvæsenet om hvordan man hurtigt får stillet diagnoser?

Svar:

Sundhedsvæsenet har instrukser og kliniske retningslinjer, inden for en lang række sygdomme, lidelser eller symptomer, som beskriver fremgangsmåden for et udrednings- og behandlingsforløb. Instrukserne og retningslinjerne er systematisk udarbejdede, faglige anbefalinger, der kan bruges som beslutningsstøtte af sundhedspersonale. Instrukserne og kliniske retningslinjer er således med til at sikre borgerne et ensrettet behandlingstilbud.

Derudover kan det nævnes, at evalueringen af kræftplanen, som bliver omdelt på denne efterårssamling, er et eksempel på et tiltag, som skal give et vurderings- og planlægningsgrundlag til at forbedre kræftpatienters forløb. Evalueringen indeholder en

række anbefalinger, der sætter fokus på alle dele af et kræftforløb. På baggrund af anbefalinger skal der udarbejdes en handleplan for det videre arbejde.

Se ydermere besvarelsen af spørgsmål 2.

5. Lægemangel, samt at der ingen læger er, i nogle af stederne, ligesom der på nogle af stederne kun er 1 læge, som gør at lægen må stå til rådighed døgnet rundt; hvordan beregnes dette på byerne?

Svar:

Naalakkersuisut henviser til "Katalog over sundhedsfaglige ydelser i Regionerne" (Ydelseskataloget), hvor rammerne for den sundhedsfaglige bemanning på de forskellige sundhedsenheder er defineret.

Naalakkersuisut anerkender samtidig, at der er behov at revidere sundhedsplanlægningen, således at opgaverne i sundhedsvæsenet er tilpasset den demografiske udvikling. Dette arbejde er igangsat i Departementet for Sundhed.

Derudover skal fremtidens overordnede rammer for Sundhedsvæsenet analyseres og drøftes som en del af Sundhedskommissionens arbejde, der skal resultere i en betænkning til det politiske niveau.

a. Har man bestemmelser om lægenormeringer i forhold til et vist antal borgere?

Svar:

Se besvarelsen af spørgsmål 5.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Anna Wangenheim